

Aan: Tweede Kamer Fractie CDA

Datum: 17 juni 2022

Betreft: Statement CDA fractie Maasdriel inzake Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied

Geachte Fractie,

Op 10 juni werd door Minister van der Wal de Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied gepresenteerd. Dit Nationaal Programma Landelijk gebied bevat een kaart met richtinggevende emissiereductiedoelstellingen per gebied. Deze doelstelling varieert per gebied van 12% tot 95% en is enkel gericht op de agrarische sector. Als lokale CDA fractie Maasdriel zijn wij erg geschrokken van dit plan. In de Bommelerwaard zijn onze boeren een belangrijk onderdeel van het buitengebied. Zij zorgen mede voor het unieke landschap in de Bommelerwaard. De boeren in onze regio zijn vaak al bezig met natuurbeheer, of hebben nevenactiviteiten in bijvoorbeeld recreatie, toerisme en dagopvang. Dit zijn voor ons landschap en onze gemeenschap essentiële onderdelen die we in de Bommelerwaard graag meer ruimte willen geven.

Onze grote zorg is dat deze plannen een groot effect gaan hebben op de leefbaarheid van ons buitengebied en onze plattelandsgemeenschap waarin boeren en aanverwante bedrijven een belangrijke rol spelen. Ook al lijkt de reductiedoelstelling voor ons gebied beperkt, het geeft erg veel onzekerheid bij agrarische ondernemers. Zij hebben een bedrijf opgezet en gefinancierd op basis van een bepaald aantal te houden dieren. Als dit aantal verkleind dient te worden om aan de reductiedoelstelling te voldoen, zullen deze bedrijven in financiële nood komen en misschien genoodzaakt zijn helemaal te stoppen. Geen vrijwillige of gedwongen opkoop, maar een sterfhuisconstructie voor de hele agrarische sector!

Ook wij snappen de noodzaak van een plan om te komen tot in stand houding en, waar reëel, verbetering van de natuur. Echter, wordt met dit plan de hele opgave bij de landbouw neergelegd. Elke sector, dus ook industrie, luchtvaart, verkeer en bouw zou evenredig aan deze opgave moeten bijdragen. Daarnaast zien wij enkel focus op stikstofreductie, terwijl andere maatregelen voor natuurbehoud en verbetering onderbelicht blijven. Denk aan verbetering van het beheer en waterhuishouding. Voorbeelden laten zien dat hier veel grotere stappen mee te zetten zijn dan eenzijdige focus op verlaging van stikstofdepositie.

Dit plan is gebaseerd op modelberekeningen met foutmarges van 50-100%. Er worden natuurgebieden in opgenomen (Natuur Netwerk Nederland) die niet binnen de Natura 2000 status en Europese afspraken vallen. Er is de afgelopen jaren 80.000 ha stikstofgevoelige natuur bijgetekend door natuur beherende organisaties, zonder de juiste transparantie. De industrie, luchtvaart, verkeer en bouw worden zowel op NH3 als NOx in dit plan niet meegenomen. Onderbouwing van KDW waardes mist vaak en strookt niet met andere EU landen. Enige vorm van realiteit en haalbaarheid ontbreekt in dit plan.

MAASDRIEL

Er is 25 miljard euro gereserveerd voor dit plan, bijna € 1.500 per inwoner in Nederland, geld dat ook op andere plaatsen heel hard nodig is in deze tijd van onzekerheid en stijgende kosten.

Een plan waar nog zoveel fundamenteel niet klopt, met een desastreus effect op de agrarische economie en de leefbaarheid van het platteland, mag nooit tot uitvoering komen. Onze boeren, de boeren die vanaf de tweede helft vorige eeuw hard gewerkt hebben om ons voedselsysteem vorm te geven zoals we altijd gewild hebben: voedselzekerheid, betaalbaar en veilig voor iedereen. Met dit plan doen wij onze boeren ernstig tekort.

Geef agrarische ondernemers een haalbare opdracht met voldoende perspectief en spreek dit kabinet aan op een serieuze dialoog met de sector. Wij roepen de CDA-Tweede Kamerfractie op geen verantwoordelijkheid te dragen voor dit plan!

CDA Maasdriel

Theo van Goch
Adriaan van den Bogert